

## Lealia rubescens Lindl. 1840

### Synoniem

*Laelia acuminata* Lindl.,  
*L. peduncularis* Lindl.  
*L. violacea* Reichb.f.  
*Cattleya acuminata* Beer  
*Cattl. peduncularis* Beer  
*Cattleya rubescens* Beer  
*Bletia acuminata* Reichb.f.  
*Bletia rubescens* Reichb.f.



### Vindplaats

Deze fraaie en sterk variabele soort wordt tot 800 meter boven de zeespiegel gevonden in het Midden Amerikaanse gebergte dat daar over de gehele landengte loopt, vanaf Panama in het zuiden tot in het zuidoosten van Mexico.

Groeit voornamelijk in gebieden met een uitgesproken droge tijd. Epifytisch op meestal solitair staande bomen (Eiken, *Quercus spp.* of de Kalebassenboom *Crescentia cujete*), vaak op de stam zonder enig substraat als ondergrond. Gedurende de wintertijd in de volle zon. Groeit ook lithotroof.

### Beschrijving

De pseudobulben van deze nogal variabele soort zijn over de lengte sterk samengedrukt, in omtrek zijn ze rond-eivormig. De jonge bulben zijn glad en glanzend, soms hebben ze een purperen waas. Wanneer de bulben ouder worden, zien ze er verkreukeld uit. De lengte van de bulben varieert van 4 tot 6 cm.

Er groeit altijd één enkel blad op iedere bulbe, dit bereikt een lengte van 20 tot 25 cm en heeft een breedte van  $\pm 4$  cm, de kleur is diepgroen en glanzend, het is stug en leerachtig met een stomp uiteinde dat meestal in twee lobben eindigt.

In de late herfst verschijnt boven op de top van de bulbe een dunne bloemstengel die een lengte bereikt van 40-60 cm.

Langs de bloemstengel vormen zich veel geledingen en op iedere knoop staat een smalle papierachtige bractee. Aan de top van de bloemstengel bloeien eind december of begin januari drie tot acht bloemen, meestal in een tros.

Er zijn typen bij, waarvan de bloemen zich niet geheel openen, bij andere weer sluiten de bloemen zich gedurende de nacht. De diameter van de bloemen is ook variabel, n.l. van 4 tot 7½ cm. Vermoedelijk is die afmeting afhankelijk van de plaats van herkomst.

Ook in de kleur van de bloemen zit een grote variatie n.l. van wit met een violette gloed tot licht purperroze. Er zijn exemplaren bij, waarvan de petalen smal en puntig zijn, bij andere zijn ze weer bijna rond in omtrek, ofwel eivormig. Deze verschillen in vorm gelden ook voor de lip, men vindt planten die een uitgesproken ronde middenlob hebben, andere weer met eveneens een ronde midden lob, maar waarvan het voorste gedeelte in tweeën gesplitst is; een andere groep heeft een lange smalle lip, die in een lange, smalle, scherpe punt eindigt. In de keel van de lip een diep-rood tot donker-aubergine vlek. Deze vlek verspreidt zich over de basis van zowel de middenlob als van de zijlobben.

### Variabiliteit

De bloemkleur is uitermate variabel evenals de bloem grootte. De kleur varieert van zuiver wit (var. *alba*) tot purperroze. De donkere kleur van de keelvlek komt soms ook op de laterale sepalen terug.

### Verwisseling mogelijkheden

Wat betreft de bloemvorm bestaat een overeenkomst met *L. albida*. Bij die soort ontbreekt de donkerviolette keelvlek, zijn de bulben in de lengte sterk gegroefd en zijn de bladeren veel smaller en 2-bladig.

### **Cultuur**

Gezien de groei hoogte, die in tegenstelling met de andere Midden-Amerikaanse *Laelia*'s op een lager niveau ligt, moeten wij deze soort iets warmer verzorgen.

Ook tijdens de winterse rustperiode mag de nachttemperatuur niet onder de 12°C dalen. In die periode moeten we de planten ook niet te droog houden, want met echt in elkaar verschrompelde bulben zullen we grote moeite hebben om in het voorjaar de planten weer aan de "praat" te krijgen. Maar toch moeten we in het koude jaargetijde met zijn donkere dagen terughoudend zijn met water.

De potkluit of het blok moet tussen twee watergiften wel opdrogen. De snelheid van opdrogen is natuurlijk afhankelijk van de relatieve luchtvochtigheid en meestal is een watergift één maal per 10 dagen voldoende. Gedurende de zomerse groeitijd moet de watervoorziening volop zijn met daarbij een regelmatige bemesting in de normale verhouding.

Ze verlangen veel licht en alleen licht schermen in de hoogzomer om verbranding van de bladeren tegen te gaan.

### **Bloeitijd**

November tot februari. Bloeiduur van de afzonderlijke bloemen 8 tot 10 dagen, doch de bloemen openen zich achter elkaar.

### **Wetenswaardigheden**

*L. rubescens* werd in 1840 door Lindley beschreven aan de hand van een plant die eigendom was van Mr Barker uit Birmingham, die de plant op zijn beurt verkregen had van Mr. Joseph Knight. De herkomst van deze plant is niet bekend. Lindley publiceerde de beschrijving in het Botanical Register. Het jaar daarop bloeiden bij Sir Charles Lemon (Carlew) en bij de Horticultural Society gelijktijdig twee niet bijzonder sterke planten die, wederom door Lindley beschreven werden als *L. acuminata*. In 1842 beschreef Lindley wederom een plant ditmaal aan de hand van een beschadigd en verwelkt exemplaar als *L. peduncularis*

De kenmerken die Lindley voor de 3 soorten geeft zijn echter gebied- en hoogte gebonden en de soort moet dus als zeer variabel beschouwd worden. Het is echter waarschijnlijk dat hierover het laatste woord nog niet geschreven is.

*rubescens* = rood-achtig, slaat op de keelvlak

*acuminata* = toegespitst, slaat op de petalen en sepalen.

*peduncularis* = met gesteelde bloem, slaat op de lange bloemstengel.

### **Hybriden**

Is vroeger weinig in kruisingen gebruikt, sinds de jaren 60 iets meer. De meeste kruisingen zijn bigenerisch.

### **Bron:**

Orchideenkartei D.O.G./ Orchiteek N.O.V.

Bijlage Die Orchidee 31(2) Mai 1980 / Orchideeën okt. 1986

Tekst: K. Senghas / L. Bockemühl / L.J.M. Janssen

Foto: L. Bockemühl

Tekening: L. Bockemühl